

Brottsförebyggande och trygghetsskapande arbete i Enskede-Årsta-Vantör 2017

Förvaltningen kommer under 2017 ta fram en gemensam åtgärdsplan för det brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbetet som sker inom förvaltningen och i samarbete med andra aktörer med syfte att få ett sammanhållet arbete.

Mot bakgrund av att förvaltningen under 2016 har tecknat en samverkansöverenskommelse med polisen som ska följas upp under 2017 och att det under 2017 kommer nya styrdokument som berör trygghetsskapande arbete, såsom Trygghets- och säkerhetsprogram för staden, Program mot våld i nära relationer och hedersrelaterat förtryck och förvaltningens handlingsplan för att förebygga våldsbejakande extremism behöver förvaltningen en åtgärdsplan för att hålla ihop arbetet.

Ungdomar i riskzon

Samverkansöverenskommelsen mellan stadsdelsförvaltning och lokalpolisen har fokus på ungdomar i riskzon och trygghet i offentlig miljö och kommer att följas upp under 2017. Det innebär ett särskilt fokus på stadsdelarna Hagsätra, Rågsved, Dalen och Östberga, samt Johanneshov avseende trygghet i offentlig miljö. Ungdomar i riskzon innebär fördjupad samverkan i Rågsved/Hagsätra mellan polis och socialtjänst för att utveckla det gemensamma arbetet med barn och ungdomar som riskerar att utveckla en kriminell livsstil, samt samverkansformen social insatsgrupp för ungdomar för att kunna motarbeta nyrekrytering till kriminella nätverk och erbjuda möjligheten att lämna kriminaliteten inom hela Enskede-Årsta-Vantör. I Dalen samverkar polis, skola, socialtjänst, fritid och fält för att kunna vidta åtgärder på kort och lång sikt utifrån identifierade problem med ungdomar som begår brott eller är i riskzon för att begå brott.

Förebyggande arbete för barn och ungdomar

Förvaltningens fältassistenter fyller en viktig funktion för barn och ungdomar i åldern 12-18 år i stadsdelsområdet som riskerar att utveckla ett socialt nedbrytande beteende. Fältassistenter arbetar på olika nivåer. Genom att kontinuerligt vistas där ungdomar är, i utemiljöer, skolor, fritidsgårdar och centrumområden får de både kunskap om den offentliga miljö där ungdomar vistas samt bidrar samtidigt till att skapa goda, trygga miljöer för målgruppen.

Fältassistenterna deltar i olika samarbetsmöten för att sprida kunskap.

Väl fungerande fritidsgårdar är verksamheter som är särskilt viktig i de områden där många ungdomar inte har andra alternativ till fritidssysselsättning på vardagar, helger och lov. Liksom riktade lovaktiviteter i områden där många ungdomar är hemma på skolloven. Den strategiska planen för förvaltningens fritidsgårdar ska beslutas och implementeras under 2017.

Under 2017 kommer ett brett våldsförebyggande arbete att startas upp i samarbete med skolan. Syftet är att minska förekomsten av våld bland pojkar och flickor. Förvaltningens arbete med våldsutsatta kvinnor och män, pojkar och flickor är andra viktiga åtgärder som fortsätter under 2017. Det kan förebygga att personer blir upprepat utsatta, men forskning visar också att våldsutsatta barn och ungdomar i högre utsträckning än andra riskerar att själva utöva våld.

Förebyggande arbete för vuxna

Kvinnor och män som utsätts för våld i nära relation, inklusive hedersrelaterat våld, får stöd och insatser via förvaltningens Relationsvårdsteam (RVT). Insatserna består främst av skyddat boende för den våldsutsatta. Stöd- och behandlingsinsatser till vuxna våldsutsatta samt våldsutövare, i nära relation, erbjuds genom Relationsvårdscentrum sydost som förvaltningen driver i samverkan med Farsta- och Skarpnäck stadsdelsförvaltningar. Flickor och pojkar som upplevt våld i nära relation får individuellt stöd.

Förvaltningen har under 2016 påbörjat ett arbete med stöd för anhöriga som lever nära personer med kriminell livsstil. Det arbetet kommer att fortsätta under 2017.

Trygghet i offentlig miljö

Samverkansöverenskommelsen med polisen tillsammans med förvaltningens lokala utvecklingsprogram där samarbetet inom staden kommer att stärkas för Högdalen, Rågsved, Hagsätra och Östberga kommer ge bättre förutsättningar för ökad trivsel och trygghet för boende, verksamma och besökare. De investeringar som görs i stadsmiljön i ytterstaden genomförs i huvudsak med utgångspunkt i dessa geografiskt prioriterade områden. Fokus ligger på samordning med andra aktörer och civilsamhället.

I det brottsförebyggande arbetet kommer samverkan kring otrygga platser att fortsätta utvecklas under 2017. När en offentlig plats identifieras som otrygg sammankallas en samverkansgrupp med relevanta aktörer. En offentlig plats kan vara ett bibliotek, idrottshall, torg eller andra platser som allmänheten har fritt tillträde till. Samverkansgruppen tar gemensamt fram en åtgärdsplan med ansvariga aktörer, specifika åtgärder och tidsplan för att hantera problemen. Stadsdelsförvaltning och polis gör en gemensam bedömning när platssamverkan ska initieras för en specifik plats. Genom strukturerad samverkan kan förvaltningen enhetligt hantera företeelser som skapar otrygghet på offentliga platser.

Förvaltningen fortsätter att genomföra trygghetsvandringar och lägger ett jämställdhetsperspektiv i trygghetsarbetet kopplat till stadsmiljön. Trygghetsvandringar är en metod för att fånga upp behov av trygghetsskapande åtgärder framförallt i den fysiska miljön, men de ger också information om annat som skapar otrygghet lokalt. Till trygghetsvandringar bjuds alltid fastighetsägare och polis in. Förvaltningen arbetar med att åtgärda felanmälningar, städning, slyröjning och gräsklippning för att öka känslan av att ett område är omhändertaget. Här är även andra fastighetsägare viktiga samverkanspartners. Dels för skötseln av den yttre miljön, dels som en viktig länk till boende i ett område. Samverkan med fastighetsägare fortsätter utvecklas under 2017 där den samverkan som sker med Rågsveds fastighetsägarförening och med bostadsrättsföreningarna i Dalen och Östberga kan vara goda exempel.

I Östberga kommer förvaltningen under 2017 tillsammans med boende, förvaltningar i staden, polisen och Fryshuset att arbeta med att genomföra de åtgärdsförslag som arbetats fram för att öka trivsel och trygghet i området. Åtgärdsförslagen har tagits fram i medborgardialogsarbetet under hösten 2016.

Trygghet

Att öka människors delaktighet och inflytande för att skapa reell egenmakt är viktigt. Medborgardialogsarbetet i Östberga för att nå medskapande mellan boende, politiker och tjänstepersoner kring att skapa trivsel och trygghet är ett exempel på det. Detta innebär en möjlighet för människor att påverka utan att vara med i en förening, vilket är viktigt i tider då allt färre väljer föreningslivet för att kanalisera engagemang och idéer. Förvaltningen kommer undersöka om ett motsvarande arbete kan startas upp på något fler ställe inom Enskede-Årsta-Vantör under 2017.

Den sociala sammanhållningen i samhället främjas av tillit människor emellan och ett stort förtroende till myndigheter och institutioner. Att ha rätten och möjligheten att påverka sina egna livsvillkor och det samhälle en lever i gör att människor känner samhörighet med samhället. En stark social sammanhållning ökar den upplevda känslan av trygghet. Under 2017 kommer förvaltningen att fortsätta utveckla arbetet med inkludering. En tjänst som Inkluderingslots inrättas från 2017. Inkluderingslotsens uppdrag blir att ge stöd till nyanlända med information och länkning till kommunala samt externa verksamheter och föreningsliv.

För att stärka det lokala kulturlivet och möten mellan invånarna kommer förvaltningen under året, tillsammans med Kulturförvaltningen, utreda möjligheten till en lokal kulturplattform med integrerad samhällsservice i något eller några av de prioriterade geografiska områdena i lokala utvecklingsprogrammet.

Genom att öka rörelsen av besökare till en stadsdel skapas nya bilder av området. Var och en som besöker en plats bildar sig en uppfattning av området baserat på egen erfarenhet istället för andras eller medias bild. Det ger ökade förutsättningar för möten mellan människor, som i sin tur kan ge ökad tillit och trygghet. Förvaltningen ska under året inventera och möjliggöra för verksamheter att förlägga aktiviteter i förvaltningens lokaler i olika delar av stadsdelsområdet. Kontakter med Idrottsförvaltningen, Utbildningsförvaltningen och SISAB ska tas för att hitta former för bättre användande av olika lokaler.

Utgångspunkter för arbetet

En utgångspunkt för förvaltningens brottsförebyggande- och trygghetsskapande arbete är rutinaktivitetsteorin, en kriminologisk teori som har stort inflytande på hur brottslighetens orsaker kan förklaras. Rutinaktivitetsteorin utgår från att det krävs tre faktorer för att ett brott ska ske. De tre faktorerna är en motiverad förövare, ett lämpligt objekt och att det saknas kapabla väktare och om vi kan påverka en av dessa faktorer ökar möjligheten att förebygga att brott sker.

En annan viktig utgångspunkt är teorin om Broken windows som utgår från att om ett område upplevs som omhändertaget minskar skadegörelsen och minskar risken att andra brott sker. Förvaltningens arbete utgår även från forskning och beprövad erfarenhet, kunskap om vilka risk- och skyddsfaktorer som

föreligger, samt att framgångsrikt förebyggande arbete måste utföras på de tre preventionsnivåerna primär, sekundär och tertiär.